

## GUIDE

### Fair adgangskontrol i nattelivet

#### Vores samfundsansvar

Danmarks Restauranter og Caf er (DRC) er en samfundsansvarlig organisation. Vi respekterer menneskerettighederne og vurderer løbende, hvilke menneskerettigheder vi kan have negative indvirkninger på. Når vi finder mulige negative indvirkninger, søger vi effektivt at forebygge og afbøde disse. Som brancheorganisation forventer vi naturligvis også at vores medlemmer og forretningsrelationer respekterer menneskerettighederne. Dette dokument henvender sig til sikkerhedsværten, og guider til ansvarlig handling, der respekterer menneskerettighederne.

Adgangskontrollen i restauranter rejser en række dilemmaer i forhold til menneskerettighederne. Kontrollen søger blandt andet at sikre, at gæsterne i restauranten ikke udsættes for negative indvirkninger på gæsternes:

- Ret til personlig sikkerhed
- Ret til sundhed
- Ret til at deltage i kulturlivet

Kontrollen skal etableres således at negative indvirkninger på vores ansatte forebygges, blandt andet i forhold til:

- Ret til et sikkert og sundt arbejdsmiljø

Endelig vil kontrollen betyde at nogle personer vil blive afvist. Det er vigtigt effektivt at forebygge og afv erge negative indvirkninger på disse personers menneskerettigheder, herunder:

- Ret til ikke at blive udsat for diskrimination
- Ret til privatlivets fred
- Ret til personlig sikkerhed
- Ret til sundhed

#### Formål

At sikre at Restaurationen tjener penge ved at betjene gæster på værdig og ansvarlig vis.

Adgangskontrollen til restauranter er et emne, der nyder stor offentlig bevågenhed, ikke mindst fordi varetagelsen af mange af de ovennævnte hensyn kan være modstridende. Som eksempel kan gæstens forventning om ikke at blive forulempet betyde, at nogle mennesker bliver afvist ved døren. Denne afvisning kan opfattes som diskrimination, hvis den afviste er en del af en minoritet. Eller sikkerhedsv rtens brug af videokameraer, der kan øge sikkerhedsv rtens ret til et sikkert arbejdsmiljø, men udgøre en negativ indvirkning på kundens ret til privatlivets fred.

Disse retningslinjer har til hensigt at give sikkerhedsværten et værktøj, blandt flere, til at håndtere de mange svære dilemmaer i overensstemmelse med vores ønske om, at alle involverede agerer som samfundsansvarlige virksomheder. Da området ovenikøbet er underlagt forskellige lovmæssige krav gengives denne del også.

Arbejdet som sikkerhedsvært, hviler på en autorisation. Restaurationens autoriserede sikkerhedsværter kommer fra et autoriseret vagtselskab eller ansættes direkte af restaurationen.

Restorationsloven placerer i paragraf 32 ansvaret for at holde god ro og orden i restaurationen hos restauratøren. I praksis sørger autoriserede sikkerhedsværter for dette, på vegne af restauratøren.

### **Ofte stillede spørgsmål**

#### Må vi holde mennesker ude fra restaurationen?

Ja, Restauranten må gerne vælge sine kunder.

Lovgivningsmæssigt udøves sikkerhedsværternes myndighed med udgangspunkt i Grundlovens paragraf 72. Paragraffen giver - herunder en restauratør - mulighed for suverænt og selvstændigt at afgøre, hvem der må opholde sig på restaurationen. Med netop udgangspunkt i paragraf 72 kan restaurationens sikkerhedsvært til enhver tid acceptere gæster eller afvise gæster, der ikke passer med målgruppebeskrivelsen samt bortvise gæster, der ikke overholder restaurationens ordensregler.

Vi skal imidlertid være klar over at enhver afvisning – også ved døren til en restauration – vil opleves som et slag mod den afviste persons værdighed. Derfor rummer afvisningen en konflikt, der i de værste tilfælde kan udvikle sig til magtanvendelse.

#### Hvad skal du være opmærksom på?

Som sikkerhedsvært bør du sikre dig:

1. Meget klar beskrivelse fra restaurationen af, hvem der kan lukkes og hvem der kan afvises (målgruppebeskrivelse)
2. At beskrivelsen er tydelig og tilgængelig for både personale og gæsten
3. Ingen af afvisningsgrundene udgør diskrimination; det vil sige at de ikke direkte eller indirekte medfører afvisninger, der omfattes af diskriminationsgrundene:
  - a. 'Race'
  - b. Køn
  - c. Hudfarve
  - d. Nationalitet
  - e. Etnicitet
  - f. Tro
  - g. Seksuel orientering
  - h. Alder
  - i. Handikap

DRC opfordrer forretningsrelationer, der står for sikkerhed, til at sikre, at medarbejdere tilbydes mulighed for at deltage i kurser eller på anden vis få information, der kan tilsikre, at medarbejderne ikke handler baseret på forskellige fordomme, de måtte have omkring personer, der tilhører grupper omfattet af ovennævnte diskriminationsgrunde.

Hverken vagtselskab eller sikkerhedsværter skal, hverken direkte eller indirekte, kunne kobles sammen med kriminelle miljøer eller personer, der agerer aggressivt baseret på fordomme omkring nævnte minoritetsgrupper – såkaldte hadforbrydelser.

**Lov om forbud mod forskelsbehandling.**

I loven om forbud mod forskelsbehandling\* i paragraf 1 forklares det tydeligt, at der ikke må foretages afvisning af gæster på baggrund af følgende seks kriterier:

- 'race'
- hudfarve
- nationalitet eller etniske oprindelse
- tro
- seksuelle orientering

Hvis en sikkerhedsvært overtræder bestemmelsen, kan der tildeles en bøde. Hvis det kan bevises, at sikkerhedsværten arbejdede efter instruks fra restauratøren, vil restaurationen ligeledes få en bøde.

\*Lov nr. 289 af 9. juni 1971 om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. med de ændringer, der følger af lov nr. 357 af 3. juni 1987.

**Lov om etnisk ligebehandling.**

I loven om etnisk ligebehandling kan man som etnisk minoritet få tildelt en godtgørelse, hvis man bliver udsat for direkte eller indirekte forskelsbehandling eller chikane på grund af 'race' eller etnisk oprindelse.

Instruktion til forskelsbehandling ligestilles med forskelsbehandling.

Sagerne er underlagt delt bevisbyrde; det vil sige at klageren skal sandsynliggøre at der kunne være tale om forskelsbehandling, hvorefter indklagede skal bevise, at dette ikke var tilfældet. En indsats som beskrevet i dette Charter kan hjælpe til at løfte bevisbyrden. Ligebehandlingsnævnet træffer afgørelse i disse sager.

Det er derfor vigtigt, at alle afvisninger sker på et gennemsigtigt grundlag.

De gæster, som lukkes ind, skal svare til de gæster, som restaurationen ønsker at betjene i forhold til deres målgruppe. Desto klarere restaurationen har bekræftet sin målgruppe og hvem restaurationen ikke ønsker ind, desto lettere vil arbejdet i døren foregå. En 'positiv' liste kan virke mere samfundsansvarlig end en 'negativ' liste.

Kriterier, der kan anvendes så restaurationens ønsker til at betjene en specifik målgruppe overholdes.

1. Legitimation: På forlangende skal gæsten kunne fremvise ID i form af enten dansk pas, dansk kørekort eller dansk studiekort sammen med dansk sygesikringsbevis. Der er intet krav om, at sikkerhedsværter skal give adgang til gæster, der viser udenlandsk ID, som det ikke er muligt at få verificeret korrektheden af. Men afvisning kan udgøre en negativ indvirkning på personens ret til ikke at blive diskrimineret på grund af nationalitet, så der skal typisk være en særligt begrundet mistanke.
  2. Visitation: På forlangende skal gæsten give sikkerhedsværter tilladelse til at kontrollere tasker, lommer m.v. Hvis gæsten ikke samtykker, så kan adgang nægtes. Sikkerhedsværten skal være opmærksom på at visitation udgør en negativ indvirkning på gæsters ret til privatlivets fred. Samtidig anbefales det, at visitation foregår på en måde, der ikke kan opfattes som diskriminerende; f.eks. at alle visiteres eller, hvis kun enkelte visiteres, at de visiterede repræsenterer alle grupper af gæster.
  3. Alder: Ud over den generelle 18 års regel kan restaurationen fastsætte en højere alder som adgangskriterium. Ligeledes kan der fastsættes en maksimal aldersgrænse for eksempel med krav om, at gæster skal have et aktivt studiekort. Da alderskriteriet ikke er forbudt efter dansk lov, vil det ikke desto mindre udgøre en negativ indvirkning på personens ret til ikke at blive diskrimineret på grund af alder. Derfor anbefales det, at der er en god grund til at anvende kriteriet.
  4. Påklædning: Der kan fastsættes konkrete regler for tøj, sko og smykker. Det er normalt, at pæn påklædning påkræves, men der kan også være konkrete forbud mod, som eksempel dominerende guldkæder, cargopants, joggingbukser m.v. Her skal sikkerhedsværten være opmærksom på at afvisning på grund af påklædning, der er påbudt af en anerkendt religion vil udgøre en negativ indvirkning på personens ret til ikke at blive diskrimineret på grund af religion.
  5. Tatoveringer: Mange restaurationer har forbud mod tatoveringer i hovedet samt på hals og hænder. Tatoveringer på eksempelvis arme kan også udløse en afvisning, hvis de skønnes at være banderelateret i form af for eksempel englevinger m.v.
  6. Frisure: Det vil ikke være ualmindeligt, at der er regler for gæsternes frisurer. Det kan for eksempel være forbud mod gæster med "Army Cut" eller at være kronraget. Igen skal sikkerhedsværten være opmærksom på at moden skifter, og at frisure krav i nogle tilfælde kan udgøre indirekte diskrimination, hvis en gruppe minoriteter (se diskriminationsgrundene) har en særligt udbredt brug af pågældende frisure.
  7. Hygiejne: Gæster, der kommer enten uvaskede, i beskidt påklædning eller som lugter påfaldende afvises, da de ofte vil kunne virke stødende på andre gæster.
  8. Narko: Gæster med røde øjne, ualmindelig ansigtsmimik, gestikulation, store pupiller med nedsat lysfølsomhed m.v. kan være påvirket af forskellige former for narko, og adgang kan derfor nægtes (eller narkotest gennemføres). Sikkerhedsværten skal være opmærksom på at narkotest i sig selv udgør en negativ indvirkning på gæstens ret til privatliv.
  9. Beruselse: Gæster, der virker for berusede, kan afvises.
  10. Adfærd: Gæster, der opleves som vrede, konfronterende, upassende, larmende eller på anden vis har en problematisk adfærd kan afvises på deres væremåde.
  11. Gruppe: Hvis gæster kommer i en gruppe, som I vurderer, at I ikke kan kontrollere, så kan afvisning af hele eller dele af gruppen være relevant.
  12. Kommunikation: Afvisning vil forekomme, hvis det vurderes, at der ikke på forsvarlig vis kan kommunikeres med gæsten. Det kan være på grund af for eksempel beruselse eller mangelfulde kompetencer inden for dansk eller et andet fremmedsprog, som sikkerhedsværten eller barpersonalet i øvrigt behersker
- Ud over disse 12 observerbare kriterier, kan sikkerhedsværter også guides af det
13. Kriterium baseret på det, som kan kaldes "den 6. sans" eller "mavefornemmelse". Hvis nogle gæster således får jer til at føle jer utrygge eller intimiderede, så er der en høj grad af sandsynlighed for, at andre gæster vil få samme oplevelse. I de situationer kan en afvisning være den korrekte reaktion.

#### *Karantæneliste og restaurationsforbud*

Ud over de 13 kriterier, så kan alle gæster, der tidligere er blevet afvist eller bortvist, altid afvises med henvisning til tidligere oplevelse med gæsten. Det er op til den enkelte restauration at fastsætte længden af karantænen. Gæster med restaurationsforbud udstedt af Politiet skal i sagens natur også altid afvises.

Samfundsansvaret betyder, at vi skal tænke os om ved afvisninger ved døren. Hvis adgangskriterierne (positive og/eller negative) er gjort skriftlige og kommunikeret klart til gæsterne, vil mange misforståelser og skuffelser kunne forebygges.

I sidste instans handler adgangskontrol om at sikre restaurationens indtjening, og de dermed positive afledte effekter i forhold til beskæftigelse i lokalområdet samt moms- og skattebetaling. Gæster der oplever sikkerhedsværter, der behandler alle gæster med værdighed og professionalisme, vil alt andet lige være mere tilfredse gæster.

Det er sikkerhedsværtens ansvar at sikre de bedst mulige indtjeningsforhold for restauratøren. Oplevelser af og anklager om diskrimination og racisme er desværre blevet en del af dagligdagen for sikkerhedsværter. Så sørg for at benytte de legitime kriterier, som dem ovenfor, i adgangskontrollen, så der undgås unødige mistanke om diskrimination. Bevar roen - en myndig og bestemt, men venlig tone kan forebygge mange konfrontationer og eskalering af situationer.

#### ***Begrundelse for afvisning***

Sikkerhedsværter er ikke forpligtede til at give en begrundelse for afvisningen. Det er nok at begrunde afvisningen med, at "det er min samlede vurdering". Gæsten har aldrig krav på at få jeres begrundelse at vide, og det skal nøje vurderes, om det vil være hensigtsmæssigt for den videre dialog at komme med en begrundelse. På den anden side opleves en afvisning som et overgreb i sig selv. En manglende begrundelse kan eskalere konflikten.

Det afhænger af vurderingen af situationen, om der bør gives en begrundelse for afvisningen. Afvisningen baseret på sikkerhedsmæssige årsager bør kun anvendes i de situationer, hvor der er tale om enten kendte kriminelle eller gæster, der skønnes at være tæt på en kriminel gruppering, der ikke ønskes ind på restaurationen.

#### ***Håndtering af påstande om diskrimination i forbindelse med adgangskontrol***

Sørg så vidt muligt for, at alle afvisninger og bortvisninger optages på Body Cam. Husk tydeligt at informere gæsterne herom, for at afbøde den negative indvirkning på deres ret til privatlivets fred.

Sikkerhedsværter vil opleve, at samfundets udfordringer med minoriteter ofte bliver projiceret over på restaurationens adgangskontrol, hvor afvisning eller bortvisning i mange situationer vil skabe en påstand om sikkerhedsværternes diskrimination og racisme. Det er sjældent hensigtsmæssigt, at gå ind i denne diskussion med gæsterne, men vurder i stedet for, om det vil være bedre at henvise dem direkte til Politiet. Det er under alle omstændigheder Politiet, der skal håndtere deres eventuelle anmeldelse.